

XVIII. Pécsi Pénzügyi Napok

**Gondolatok a vagyoadóról
és a vagyonosodási
vizsgálatokról**

Vágyi Ferenc Róbert
okl. adószakértő, egyetemi magántanár
Pécs, 2026. június 4.

A PM által tervezett vagyonadóval kapcsolatos kérdések, problémák

A tervezett vagyoadóval kapcsolatos problémák

- Már adózott jövedelemből keletkezett vagyon → gazdasági kettős adóztatás
- Létezhethet egyszerre:
 - magas összegű vagyon
 - alacsony jövedelemmel (pl. öröklés, családi ajándék, munkanélküli stb.)
- Vagyon = megtakarítás
- Vagyonadó = állandó fogyasztás?

A vagyoadóztatás célja

- költségvetési bevéteInövelés,
- igazságosabb közteherviselés,
- vagyoni egyenlőtlenségek mérséklése,
- indokolatlan vagyongyarapodás kezelése,
- lakhatási célú vagy spekulatív ingatlanvagyon kezelése,
- tőkejövedelmek alul-adóztatásának kompenzálása,
- az adórendszer progresszivitásának növelése

Nemzetközi tanulságok

- **A nettó vagyonadó visszaszoruló adónem**
- OECD/1990: még 12 OECD-ország alkalmazott egyéni nettó vagyonadót, OECD/2017: már csak 4 OECD-ország (Spanyolország, Norvégia, Svájc).
- **A bevételi hozam jellemzően alacsony**
- A Tax Foundation 2022: Spanyolországban a GDP 0,19%-a, Svájcban 1,19%-a volt, az összes adóbevételben belül 0,51%, illetve 4,35%.

Nemzetközi tanulságok

- **A 8 megszüntető ország indoklása:**
- a hatékonysági költségek,
- a tőkemenekítés kockázata,
- az újraelosztási célok korlátozott teljesülése,
- a szűk adóalap,
- az adóelkerülés magas kockázata,
- a magas adminisztrációs költség

A magyar vagyoadó problématérképe

- **Célprobléma:** mi a célja a vagyoadónak?
- igazságosabb adórendszer vagy a vitatható eredetű vagyonok megadóztatása?
- **Probléma:** Nem tudja megkülönböztetni a jogszerű, adózott, termelő vagyont a vitatható eredetű vagy adóelkerüléssel felhalmozott vagyontól. A vagyon eredetének vizsgálatára nem alkalmas.

A magyar vagyoadó problématerképe

- **Értékhatár-probléma**
- Mennyi legyen az alsó határa?
- 1 milliárd magas, de nem extrém
- Egy családi ingatlan, telephely, iroda, géppark, üzletrész vagy bérbeadott ingatlanportfólió együtt könnyen elérheti.
- A foglalkoztatás 65 %-át a családi vállalkozások adják, őket terhelné, a külföldi tulajdonú vállalkozásokat nem.

A magyar vagyonadó problématérképe

- **Szabályozási kérdések:**
- Nettó vagy bruttó vagyona vonatkozik-e?
- Egyéni, háztartási vagy családi szinten kell-e számítani?
- Milyen beszámítási és összeszámítási mechanizmusok lesznek?
- Hogyan kell kezelni a közös tulajdont, házastársakat, gyermekeket?
- Automatikusan indexálódik-e az értékhatár inflációval?

A magyar vagyonadó problématerképe

- Más küszöb vonatkozzon-e ingatlanra, pénzügyi vagyokra, üzletrészre és luxuseszközökre?
- Hogyan kezelendő a vállalkozási vagyon a már meglévő adók és a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények függvényében?
- És eddig még csak az értékhatár-problémáról beszéltünk.

A magyar vagyoadó problématérképe

- **Adómérték-probléma**
- Mekkora az optimális éves adókulcs?
- **Probléma:** 1%-os éves vagyoadó magas teher, különösen a jövedelmet nem termelő vagy alacsony hozamú vagyonelemeknél.
- OECD: vagyoadó nem a tényleges hozamot, hanem a vagyonállományt terheli, ezért alacsony hozamú eszközöknél aránytalan lehet.

A magyar vagyoadó problématérképe

- **Szabályozási kérdések:**
- Lehet 1%, ha a vagyon hozamakevesebb?
- Kell-e a vagyon hozamához kötött adóplafon?
- Kell-e vagyoni sávokhoz igazodó rendszer?
- Kell-e külön szabály a nem likvid vagyonelemekre?
- Célszerű-e választhatóvá tenni az általány vagyoadót az egyszerűsítés érdekében?

A magyar vagyonadó problématérképe

- **Javasolt irány:**
- A legnagyobb vagyonokra max. 1%-os,
- E szint alatt ezrelékes, sávós kulcsok,
- Átalányadóval kombinálva,
- Adóplafon, mint felső korlát alkalmazása.
- Példák: Svájcban a kulcs 0,1% - 1%,
Norvégiában 1–1,1%,
- Spanyolországban pedig akár 3,5% is lehet, de számos mentességgel és jövedelemhez kötött korláttal.

A magyar vagyonadó problématérképe

- **Kettős adóztatási probléma**
- **Kérdések:**
- Ugyanazt az adóalapot többször terheljük-e újra?
- Mi lesz a kettős adóztatási egyezményekkel?
- **Probléma:**
- Magyarországon a tőkejövedelmek és vállalkozási jövedelmek főszabály szerint már adókötelesek.

A magyar vagyonadó problématérképe

- **Termelői vagyon problémája**
- **Kérdés:** Adóztatható-e ugyanúgy egy gyár, telephely, iroda, géppark vagy üzletrész, mint egy passzív luxuseszköz?
- **Ingyatlanvagyon-probléma**
- **Kérdés:** Az ingatlanvagyon adóztatása lakhatási, befektetési vagy spekulációs kérdés?

A magyar vagyoadó problématérképe

- **Értékelési probléma**
- **Kérdés:** Hogyan állapítható meg objektíven, a jogbiztonság igényeinek megfelelően és vitamentesen a vagyon piaci értéke?
- **Likviditási probléma**
- **Kérdés:** Miből fizeti meg az adózó a vagyoadót, ha a vagyon nem eredményez bevételt?

A magyar vagyonadó problématérképe

- **Területi hatály és a külföldi tulajdon problémája**
- **Kérdés:** Csak a magyar adórezidensek fizessenek, vagy a Magyarországon fekvő vagyon külföldi tulajdonosai is?
- **Jogbiztonsági probléma**
- **Kérdés:** Sérülnek-e korábbi állami adóígéretetek és legitim várakozások?

(TBSZ, NYESZ-R, bizalmi vagyonkezelés,
vagyonkezelő alapítvány)

A magyar vagyonadó problématérképe

- **Mobilitási és tőkekiáramlási probléma**
- **Kérdés:** Mekkora a kockázata annak, hogy a vagyon, a tulajdonos, a tudás és a vállalkozói tapasztalat elhagyja az országot?
- **Társadalmi elfogadottsági és kommunikációs probléma**
- **Kérdés:** A vagyonadó közös célhoz való hozzájárulásként vagy büntetésként jelenik meg?

A magyar vagyoadó problématérképe

- **Rendszerszintű probléma: hova illeszkedik az adórendszerben?**
- **Kérdés:** A vagyoadó új, ráépülő adó lenne, vagy más adókat váltana ki?
- Mely meglévő adóterhet váltaná ki vagy mérsékelné?
- Hogyan viszonyulna az szja-hoz, osztalékadóhoz, szochóhoz, tao-hoz, ipához, szektorális adókhoz, illetékekhez és helyi ingatlanadókhöz?

A vagyongyarapodási vizsgálatok eredményei 2007.

- **Megindított vizsgálatok: 15.063**
- Befejezett eljárások: 11.095
- Megállapítás: a lezárt ügyek 68 %-ában
- Jogerős megállapítás: 1.376
- Nettó adókülönbözet: 42.724 Mrd
- **Egy vizsgálat átlagosan: 5,67 millió**
- 30 esetben az adóhiány: 1 Mrd
- Rekord egy ügyben: 6,5 Mrd
- A vizsgálatok 40 %-a a közép-magyarországi térségben

A vagyoadó és a vagyongyarapodás metszete

- Pszichikai, lélektani felkészülés,
- Felkészülés a jövedelmekből és vagyomból
- Az adózó magánügyeivel egy „idegen személy” foglalkozhat,
- Szükséges sok ügyvéd, okleveles adószakértő, bejegyzett könyvvizsgáló, vagyonebecslő, ingatlanbecslő,
- Elhúzódó, folyamatos NAV-vizsgálatok,
- Alkotmányossági aggályok

Köszönöm a figyelmet!

Vágyi Ferenc Róbert

okl. adószakértő, egyetemi magántanár

drvfr@enternet.hu

+3620 956 5708